

Motion till riksdagen 2011/12:C257

av **Linda Arvidsson Wemmert (M)**

Jämställt föräldraskap

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om jämställt föräldraskap.

Motivering

Sverige är på många sätt i dag ett land som ligger i framkant avseende jämställdhet. Vi är kontinuerligt högt rankade vid internationella jämförelser och mätningar när det gäller t.ex. kvinnlig representation i såväl vår regering som vårt parlament.

Det finns emellertid fortfarande mycket att göra för att stärka jämställdheten inte minst när det gäller familjerätten. Dagens lagstiftning innebär att barn till föräldrar som inte är gifta inte automatiskt anses ha en pappa – trots att föräldrarna kanske har bott tillsammans i flera år – medan barn till föräldrar som är gifta automatiskt har denna rätt på sin sida. Som ogift pappa ska man bekräfta sitt faderskap för en faderskapshandläggare hos socialnämnden i respektive kommun, vilket kan ta åtskilliga veckor att processa. Bekräftelsen innebär också att en ogift pappa först vid detta tillfälle får gemensam vårdnad om barnet tillsammans med mamman, någonting som sker direkt för den pappa som är gift med mamman. Mamman kan dock vägra att gå med på gemensam vårdnad om hon inte är gift med pappan. Proceduren kring detta stipuleras i föräldrabalken (1949:381) som har sin grund i barnlagarna från 1917, vilket innebär att dagens lagstiftning baseras på en allt mer omodern lag som är närmare hundra år gammal.

Även när det kommer till skilsmässor och eventuell efterföljande vårdnadstvist om barnet/barnen hamnar oftast pappan direkt i underläge gentemot mamman.

En undersökning från 2010 som föreningen ”Min Pappa” genomförde visade att mamman vann närmare fyra av fem vårdnadstvister. Undersökningen

Fel! Okänt namn på

granskade utgången av cirka 3 000 vårdnadstvister i södra Sverige och i 77 procent av fallen gav tingsrätten mamman ensam vårdnad. I Lunds tingsrätt var siffran ännu skevare – där fick mamman vårdnaden i 85 procent av fallen. Om vi fortfarande hävdar att vårt land ska vara modernt och gå före när det gäller att bryta könsroller och stereotyper är det inte hållbart att mamman fortfarande, närmast slentrianmässigt, tilldelas vårdnaden om barnet/barnen. Det måste rimligen krävas större motiv för att få vårdnaden än enbart kön.

Samtidigt innebär Skatteverkets regelverk att om en förälder väljer att flytta med sitt barn till en annan ort skrivs barnet där. Detta medför att den andra föräldern i praktiken kan förlora möjligheten till umgänge varannan vecka, trots att detta är beslutat av domstol. Även när det gäller underhållsbidrag för barn kan det uppstå problem. Underhållsbidraget betalas av en förälder när barnet/barnen endast eller mestadels bor hos en av föräldrarna. Oftast innebär detta att pappan ska betala underhållsbidrag till mamman för barnets/barnens räkning, och bidragets storlek baseras dels på vilka behov barnet/barnen anses ha, dels på hur föräldrarnas sammanlagda ekonomi ser ut.

Ett problem som kan uppstå är att en förälder som förvägras rätten att träffa sina barn av den andra föräldern ändå ska betala underhållsbidrag då detta inte kopplas till umgängesrätten. Det är en orimlig hållning. Den nuvarande lagstiftningen kring föräldrarnas roll och rätt inom ramen för föräldraskapet är sammantaget snedvriden och omodern. Ett jämställt föräldraskap ska gälla åt båda hållen, vilket innebär att föräldrarna inte endast ska ha skyldigheter utan också rättigheter.

Jag anser därför att en översyn behövs av hur dagens lagstiftning kan stärkas och moderniseras i syfte att nå ett mer jämställt föräldraskap. Utgångspunkten för detta är barnens bästa och barnens rätt att växa upp med båda sina föräldrar.

Stockholm den 14 september 2011

Linda Arvidsson Wemmert (M)